

SERBEST NAZIM VE TOPLUMCU ŞİİR

(1920-1940)

SERBEST NAZIM VE TOPLUMCU ŞİİR

- ✓ Toplumsal sorunlar, politik, ideolojik bir bakış açısıyla işlenmiştir.
- ✓ Sosyalist, Marksist, materyalist dünya görüşü öne çıkmıştır.
- ✓ Rus şair Mayakovski'den ve fütürizm akımından etkilenmişlerdir.
- ✓ Kitleleri harekete geçirmek istediklerinden söylev üslubundan yararlanmışlardır.
- ✓ Kendilerini toplumun sözcüsü olarak görmüşlerdir.
- ✓ İşçi, emekçi ve köylü sınıfının ezildiği temel düşüncesinden hareket etmişler, realistler gibi yalnızca sorunları yansıtmakla kalmamış, sorunları aşmanın ve hayatı değiştirmenin mücadelesini vermişlerdir.
- ✓ Serbest nazım tercih edilmiştir; ahengi; ses akışıyla (vurgu, tonlama, aliterasyon, asonans mısra düzeniyle) sağlamışlar, kısalı uzunlu şiir cümlelerinden yararlanmışlardır.
- ✓ Şiirde yalın bir dil kullanmayı tercih etmişlerdir.
- ✓ Şiirde imgeye ve söz sanatlarına az yer vermişler, genellikle kelimeleri gerçek manalarında kullanmışlardır.

SANATÇILAR

NAZIM HİKMET RAN

- ✓ Toplumcu şiirin ilk ve en önemli temsilcisidir.
- ✓ Kendi dönemini, 1940 kuşağını ve 1960 sonrası şairleri etkilemiştir.
- ✓ İlk şiirlerini heceyle ve uyaklı yazmıştır.
- ✓ Rusya'daki öğrenim yıllarında fütürist şair Mayakovski'nin sanat görüşünü benimsemiş, ölçülü ve uyaklı şiiri bırakmış, serbest nazımın temsilcisi olmuş, sosyalist dünya görüşünü savunmuştur.
- ✓ Hecenin yaygınlaştığı bir dönemde kullandığı serbest şiirlerinde Divan ve Halk edebiyatı geleneğini özgün bir biçime kavuşturmuştur.
- ✓ Toplumcu gerçekçi bir anlayışla yazdığı şiirlerinde bireysel konular yanında memleket sevgisi ve hasreti önemli bir yer tutmuştur.

✓ **Eserleri:**

- Memleketimden İnsan Manzaraları, 835 Satır, Jakond ile Siyau, Sesini Kaybeden Şehir, Taranta Babu'ya Mektuplar, Benerci Kendini Niçin Öldürdü, Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin Destanı, Kurtuluş Savaşı Destanı (şiir)
- Kafatası, Ferhat ile Şirin, Yusuf ile Menofis, Demokles'in Kılıcı, İnek, Kadınların İsyanı, İvan İvanoviç Var mıydı, Yok muydu (tiyatroları)
- Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim, Kan Konuşmaz (roman)

ERCÜMENT BEHZAT LAV

- ✓ İlk şiir kitaplarını 1930'lu yılların başında yayımlayarak adını duyuran şair ölçülü, uyaklı şiire karşı çıkışıyla dikkati çekmiştir.
- ✓ Fütürizmin ilk temsilcisidir.
- ✓ Gerçeküstücülükten başlayarak değişik şiir akımlarını deneyen şair, şiirimize alaysılamayı getiren ilk şair olma özelliğini taşır.

✓ **Eserleri:**

- S.O.S, Kaos, Açıl Kilidim Açıl, Mau Mau, Üç Anadolu (şiir)

MİLLİ EDEBİYAT ZEVK VE ANLAYIŞINI SÜRDÜREN ŞİİR

MİLLİ EDEBİYAT ZEVK VE ANLAYIŞINI SÜRDÜREN ŞİİR

- ✓ Kurtuluş Savaşı'nın etkilerinin sürdüğü dönemde ortaya çıkmış, dünyadaki milliyetçilik akımından etkilenmiştir.
- ✓ Anadolu halkının hayatını, sanat anlayışını, kültürünü ve zevklerini şiirlerinde konu olarak ele aldılar.
- ✓ Halk şiirinin nazım biçimlerini kullandılar.
- ✓ Nazım birimi olarak dörtlüğü benimsediler.
- ✓ Milli kültüre yöneldiler.
- ✓ Yalın, sade, süssüz bir anlatımı benimsediler.
- ✓ Hece ölçüsünü kullandılar.
- ✓ Memleketçilerin ve Beş Hececiler'in ortaya koyduğu şiir anlayışıdır.
- ✓ Türkçeye çok önem verilmiş, yabancı sözcüklerin kullanılmasına karşı çıkmıştır.
- ✓ Milli Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren sanatçılar, genellikle «Hisar, Çınaraltı, Kültür Haftası» gibi dergilerde toplanmış; eserlerini burada yayımlamışlardır.

SANATÇILAR

BEŞ HECECİLER

- ✓ Anadolu halkının hayatını, sanat anlayışını, kültürünü ve zevklerini şiirlerinde konu olarak ele aldılar.
- ✓ Türk şiirinin Anadolu'ya açılmasını sağladılar.
- ✓ Halk şiirinden etkilenmekle birlikte yenilik arayışlarını da sürdürdüler.
- ✓ Halk şiirinin nazım biçimlerini kullandılar.
- ✓ Nazım birimi olarak dörtlüğü benimsediler.
- ✓ Mısra kümelerinde dörtlük esasına bağlı kalmadılar yeni biçimleri de aradılar.
- ✓ Milli kültüre yöneldiler.
- ✓ Yalın, sade, süssüz bir anlatımı benimsediler.
- ✓ Beş Hececiler ilk şiirlerinde aruz vezni kullanmışlar daha sonra heceye geçmişlerdir.
- ✓ I. Dünya savaşı döneminde ortaya çıkmışlardır.

FARUK NAFİZ ÇAMLIBEL

- ✓ Beş Hececiler'in millî kaynaklara yönelik ve şiirin ilkelerine uyum bakımından en güçlü temsilcisidir.
 - ✓ Aruzla yazdığı ilk şiirlerini "Şarkın Sultanları" ve "Gönülden Gönüle" adlı kitaplarında toplamıştır.
 - ✓ Heceyle yazdığı ilk şiir kitabı "Dinle Neyden" adını taşır.
 - ✓ Aşk ve tabiat temalarını işlediği ilk şiirlerinden sonra Milli Mücadele yıllarında tanımaya başladığı
 - ✓ Anadolu'yu konu alan şiirler yazmış, "Han Duvarları" şiiriyle edebiyatımıza yeni bir ufuk açmıştır.
 - ✓ "Onuncu Yıl Marşı"nı Behçet Kemal Çağlar ile birlikte kaleme almıştır.
 - ✓ "Sanat" adlı şiiri memleket edebiyatının bildirisi gibidir.
 - ✓ Heceyle yazdığı memleket şiirlerini "Çoban Çeşmesi" adlı kitabında toplamıştır.
- ✓ **Eserleri:**
 - Şarkın Sultanları, Gönülden Gönüle, Dinle Neyden, Çoban Çeşmesi, Suda Halkalar, Bir Ömür Böyle Geçti, Han Duvarları, Heyecan ve Sükûn, Tatlı Sert, Zindan Duvarları, Akıncı Türküleri (şiirleri)
 - Canavar, Akın, Özyurt, Kahraman, Yayla Kartalı (tiyatroları)
 - Yıldız Yağmuru (roman)

ENİS BEHİÇ KORYÜREK

- ✓ Türk denizciliğini destanlaştıran şair olarak tanınır.
- ✓ Konularını deniz savaşlarından alan “Eski Korsan Hikâyeleri” manzum hikâyeleridir.
- ✓ En tanınmış şiirlerinden biri de “Gemiciler”dir.
- ✓ Kurtuluş Savaşı yıllarında millî duygu ve kahramanlıkları işlediği şiirler yazmıştır.
- ✓ “Ordunun Duası, Çanakkale Şehitliğinde” ünlü şiirleridir.
- ✓ **Eserleri:**
- Miras, Varidat-ı Süleyman, Miras ve Güneşin Ölümü (toplu şiirler)

YUSUF ZİYA ORTAÇ

- ✓ Şiire aruzla başlamış, daha sonra heceyle devam etmiştir.
- ✓ Şiirden çok düz yazıdaki ustalığıyla, gazeteciliğiyle ve gülmece, yergi, nükte türlerindeki başarısıyla tanınmıştır.
- ✓ Romanları da vardır.
- ✓ 1922’de “Akbaba” adlı gülmece dergisini yayımlamıştır.

✓ **Eserleri:**

- Akından Akına, Cenk Ufukları, Âşıklar Yolu, Bir Rüzgâr Esti, Kuş Cıvıltıları (şiirleri)
- Binnaz, Kördüğüm, Nikahta Keramet, Latife (oyun)
- Göz Ucuyla Avrupa (gezi)
- Bizim Yokuş, Portreler (anı)
- Beşik, Ocak, Sarı Çizmeli Mehmet Ağa (fıkraları)

HALİT FAHRİ OZANSOY

- ✓ “Sana” aruzla yazdığı ilk şiiridir. “Aruza Veda” şiirinden sonra hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerini
- ✓ Yeni Mecmua’da art arda yayımlamıştır. Kendisi de “Şair” adlı bir dergi çıkarmıştır.
- ✓ Şiirden başka tiyatroyla da ilgilenmiş, “Baykuş” ve “İlk Şair” oyunlarını aruzla yazmıştır.

✓ **Eserleri:**

- Rüya, Cenk Duyguları, Efsaneler, Zakkum, Bulutlara Yakın, Gülistanlar Harabeleri, Paravan, Balkonda Sesler, Sulara Dalan Gözler, Hep Onun İçin, Sonsuz Gecelerin Ötesinde (şiirleri)
- Baykuş, İlk Şair, Sönen Kandiller, Nedim, On Yılın Destanı, Hayalet, Bir Dolaptır Dönüyor (tiyatroları)

ORHAN SEYFİ ORHON

- ✓ Aruzla yazdığı ilk şiir denemelerinde Abdülhak Hamit ve Tevfik Fikret'in etkisi görülür.
- ✓ Bu dönemde serbest müstezat biçimiyle yazdığı «Fırtına ve Kar» adlı şiiri ile ün kazandı.
- ✓ Sonra hece ölçüsüyle yazdığı "Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi" adlı manzum masalı yazmıştır.
- ✓ 20'den fazla şiiri bestelenmiştir.
- ✓ Roman, hikâye, fıkralar da yazmıştır.

✓ **Eserleri:**

- Fırtına ve Kar, Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi, Gönülden Sesler, O Beyaz Bir Kuştu, Kervan, İşte Sevdiğim Dünya, İstanbul'un Fethi (şiirleri)
- Çocuk Adam (roman)
- Düğün Gecesi (hikaye)

DİĞER ŞAİRLER

AHMET KUTSİ TECER

- ✓ İstanbul Üniversitesi Felsefe bölümünde okumuş, öğrenimi sırasında halk edebiyatına karşı ilgi duymaya başlamıştır.
- ✓ Şiirlerinde yer yer Anadolu halk motiflerini işleyen sanatçı, içten, duygulu memleket şiirleriyle tanınmıştır. Âşık tarzı söyleyişe yönelmiştir.
- ✓ Aşk, vatan, tabiat, ölüm, yurt güzellikleri işlediği konulardır.
- ✓ Anadolu halk kültürünün, folklorunun öğrenilmesi için çalışmalar yapmıştır. Âşık Veysel'i edebiyat dünyasına kazandıran kişidir.
- ✓ "Neredesin, Orda Bir Köy Var Uzakta" tanınmış şiirleridir.
- ✓ **Eserleri:**
 - Koçyiğit Köroğlu, Köşebaşı, Satılık Ev, Bir Pazar Günü (tiyatroları)
 - Şiirler (şiir)

ARİF NİHAT ASYA

- ✓ "Bayrak" şairi olarak bilinir.
- ✓ Şiirlerinde aruz, hece ve serbest ölçüyü başarıyla kullandı.
- ✓ Serbest ölçüyle yazdığı şiirlerinde dini, milli duyguları temiz ve lirik bir söyleyişle dile getirmiştir.
- ✓ Yurt güzelliklerini anlatan, zaman zaman yergi ve nükte özelliği taşıyan şiirler yazmıştır.
- ✓ Çağdaş Türk şiirinin önemli rubaicisidir.
- ✓ "Bayrak, Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor" ünlü şiirleridir.
- ✓ **Eserleri:**
 - Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor, Kökler ve Dallar, Dualar ve Âminler, Rubaiyat-ı Arif, Heykeltıraş, Ayetler, Yastığımın Rüyası (şiirleri)
 - Kanatlar ve Gagalar (özdeyiş)
 - Enikli Kapı (makaleleri)
 - Terazi Kendini Tartmaz (düzyazı)

KEMALETTİN KAMU

- ✓ Gurbet şairi olarak tanınır.
- ✓ Milli Mücadele yıllarında yazdıklarıyla ün kazanmıştır.
- ✓ Şiirlerinde yurt sevgisi, gurbet, aşk, hasret, savaş, zafer gibi temaları işledi.
- ✓ “Bingöl Çobanları” adlı şiiri pastoral şiir örneğidir.
- ✓ “Ben gurbette değilim/ Gurbet benim içimde” mısralarıyla biten “Gurbet” şiiri ünlüdür.
- ✓ Şiirleri ölümünden sonra “Kemalettin Kamu, Hayatı, Şahsiyeti ve Şiirleri” adlı kitapta yayımlanmıştır.

ORHAN ŞAİK GÖKYAY

- ✓ Şiire aruzla başlamış, daha sonra heceye yönelmiştir.
- ✓ Tekke ve âşık edebiyatlarından ve özellikle koçaklama türünden sentezlediği yeni ve güçlü şiire ulaşmıştır.
- ✓ Şiirlerinde milli konulara ağırlık vermiştir.

- ✓ Hocası Fuat Köprülü’nün izinden giderek edebiyat tarihi araştırmalarına yönelmiştir.
- ✓ Dede Korkut Hikâyeleri’ni yayımlamıştır.
- ✓ “Bu Vatan Kimin” şiiriyle ünlenmiştir.

Eserleri:

- Destursuz Bağa Girenler (eleştiri)
- Bu Vatan Kimin, Birkaç Şiir-Poems (şiir)

ZEKİ ÖMER DEFNE

- ✓ Saz şiiri özelliği gösteren manzumelerinde yurt güzelliklerini yerli motiflerle ve sade bir dille anlatmıştır.
- ✓ Halk şiiri ve halk ağzı söyleyişlerinden etkilenmiştir
- ✓ Anadolu'yu şiirlerinin ana teması olarak almış, yurt güzellikleriyle tanınmıştır.
- ✓ Yazdığı yurt güzellikleri şiirlerinde Erzurum, Eğin, Ilgaz, Isparta, Bursa, İstanbul, Konya gibi yerleri çeşitli özellikleriyle tanıtmıştır.
- ✓ “Ziller Çalacak” ünlü şiiridir.
- ✓ **Eserleri:**
- Denizden Çalınmış Ülke, Sessiz Nehir, Kardelenler (şiirleri)

ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI

- ✓ Önceleri biçim açısından Beş Hececiler'e yakın şiirler yazdı.
- ✓ Zamanla çağdaş Fransız şiirinin biçimsel özelliklerine yönelmeye başladı.
- ✓ Döneminde Anadolu şairi olarak nitelendirildi.
- ✓ Anadolu, doğa, gurbet, deniz, ölüm ve özlem temalarını işlemiştir.
- **Eserleri:** Deniz Sarhoşları, Yayla Dumanı, Sarıkız Mermerleri

BEHÇET KEMAL ÇAĞLAR

- ✓ Halkevlerinin açılışında sahnelenen "Ergenekon" piyesi ile Atatürk'ün dikkatini çekmiştir.
- ✓ Şiirinin kaynağı halk şiiri ve Atatürkçülüktür.
- ✓ Şiirlerinde Atatürk devrimleri, Atatürk sevgisi, yurt sevgisi konularını işlemiş, hece ölçüsünü kullanmıştır.
- ✓ Milli konuları işleyen tiyatrolar yazdı.
- ✓ Ankaralı Âşık Ömer takma adıyla âşık tarzı şiirler yazmıştır.
- ✓ Atatürk'ün Söylev'ini günümüz Türkçesine çevirmiştir.

✓ **Eserleri:**

- Erciyes'ten Kopan Çığ, Burada Bir Kalp Çarpıyor, Benden İçeri (şiir)
- Çoban, Atilla, Deniz Abdal (oyunları)

NECMETTİN HALİL ONAN

- ✓ Şiirlerinde bireysel duygulanışlarıyla milli duyguları birlikte işlemiştir.
- ✓ İlk şiirlerini aruzla yazmış, sonra heceye yönelmiş, halk şiiri geleneği çizgisinde yazmıştır.
- ✓ "Bir Yolcuya" en ünlü şiiridir.
- ✓ Dil ve edebiyat alanında çalışmalar da yapmıştır.
- ✓ **Eserleri:**
- Çakıl Taşları, Bir Yudum Daha (şiir)
- İşleyen Yara, Kolejli Nereye (romanları)

ŞÜKÛFE NİHAL BAŞAR

- ✓ İlk şiirlerinde aruz ölçüsünü kullandı. Sonra Milli Edebiyat akımını benimseyerek hece ölçüsüne döndü.
- ✓ Şiirlerinde romantik duyguları, hikâye ve romanlarında ise toplum sorunlarını, kadın problemlerini işledi.
- ✓ **Eserleri:**
 - Yıldızlar ve Gölgeler, Hazan Rüzgârları, Gayya, Su, Şile Yolları, Sabah Kuşları, Yerden Göğe (şiir)
 - Tevekkülün Cezası (hikaye)
 - Renksiz İstirap, Yakut Kayalar, Çöl Güneşi, Yalnız Dönüyorum, Domaniç Dağlarının Yolcusu, Çölde Sabah Oluyor (roman)
 - Finlandiya (gezi)

KONU TARAMA SORULARI

Toplumcu şiirin ilk ve en önemli temsilcisidir. Kendi dönemini, 1940 kuşağını ve 1960 sonrası şairleri etkilemiştir. İlk şiirlerini heceyle ve uyakla yazmıştır. Rusya'daki öğrenim yıllarında fütürist şair Mayakovski'nin sanat görüşünü benimsemiş, ölçülü ve uyaklı şiiri bırakmış, serbest nazmın temsilcisi olmuş, sosyalist dünya görüşünü savunmuştur. "835 Satır", "Jakond ile Siyau" şiirlerinden bazılarıdır.

1) Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ercüment Behzat Lav
- B) Nazım Hikmet Ran
- C) Ceyhun Atuf Kansu
- D) Cahit Irgat
- E) Enver Gökçe

2) Aşağıdakilerden hangisi "Milli edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir" in özelliklerinden biri değildir?

- A) Kurtuluş Savaşı'nın etkilerinin sürdüğü dönemde ortaya çıkmış, dünyadaki milliyetçilik akımından etkilenmiştir.
- B) Anadolu halkının hayatını, sanat anlayışını, kültürünü ve zevklerini şiirlerini konu olarak ele almışlardır.
- C) Şiirlerinde ahenk, ses akışı ve yapı özellikleri bakımından serbest nazım ve toplumcu şiire yakın bir şiir anlayışları vardır.
- D) Nazım birimi olarak dörtlüğü benimsemişlerdir.
- E) Hece ölçüsünü kullanmışlardır.

KONU TARAMA SORULARI

“Bayrak şairi” olarak bilinir. Serbest ölçüyle yazdığı şiirlerinde dini, milli duyguları temiz ve lirik bir söyleyişle dile getirmiştir. Çağdaş Türk şiirinin önemli rubaicisidir. Şiire aruzla başlamış, sonra heceye yönelmiştir. “Bayrak”, “Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor” ünlü şiirleridir.

3) Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Fahri Ozansoy
- B) Kemalettin Kamu
- C) Arif Nihat Asya
- D) Orhan Şaik Gökyay
- E) Yusuf Ziya Ortaç

- I. Köşebaşı
- II. Bingöl Çobanları
- III. Bu Vatan Kimin
- IV. Ziller Çalacak
- V. Dualar ve Aminler

- Ahmet Kutsi Tecer
- Kemalettin Kamu
- Orhan Şaik Gökyay
- Zeki Ömer Defne
- Necmettin Halil Onan

4) Yukarıdaki numaralanmış sanatçılardan hangisi, karşısındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

KONU TARAMA SORULARI

S.O.S

Kaos

Açıl Kilidim Açıl

5) Yukarıdaki yapıtlar aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

- A) Nazım Hikmet Ran
- B) Kemalettin Kamu
- C) Ömer Bedrettin Uşaklı
- D) Ercüment Behzat Lav
- E) Orhan Şaik Gökyay

6) Aşağıdakilerden hangisi serbest nazım ve toplumcu şiirin özelliklerinden biri değildir?

- A) Toplumsal sorunlar; politik, ideolojik bir bakış açısıyla işlenmiştir.
- B) Sosyalist, Marksist, materyalist dünya görüşü öne çıkmıştır.
- C) Rus şair Mayakovski'den ve fütürizm akımından etkilenmişlerdir.
- D) Kendilerini toplumun sözcüsü olarak görmüşlerdir.
- E) Şiirlerde ağır bir dil kullanmışlardır.

KONU TARAMA SORULARI

7) Aşağıdakilerden hangisi “Beş Hececiler” den değildir?

- A) Halit Fahri Ozansoy
- B) Enis Behiç Koryürek
- C) Ziya Osman Saba
- D) Yusuf Ziya Ortaç
- E) Faruk Nafiz Çamlıbel

Beş Hececiler’ in milli kaynaklara yönelik ve şiirin ilkelerine uyum bakımından en güçlü temsilcisidir. Aruzla yazdığı ilk şiirlerini “Şarkın Sultanları” ve “Gönülden Gönüle” adlı kitaplarında toplamıştır. Heceyle yazdığı ilk şiir kitabı “Dinle Neyden” adını taşır. “Onuncu Yıl Marşı” nı Behçet Kemal Çağlar ile birlikte kaleme almıştır.

8) Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemalettin Kamu
- B) Faruk Nafiz Çamlıbel
- C) Orhan Seyfi Orhon
- D) Arif Nihat Asya
- E) Enis Behiç Koryürek

KONU TARAMA SORULARI

Şiirden çok düz yazıdaki ustalığıyla, gazeteciliğiyle ve gülmece, yergi, nükte türlerindeki başarısıyla tanınmıştır. Romanları da vardır. 1922’de “Akbaba” adlı gülmece dergisini yayımlamıştır. “Akından Akına”, “Cenk Ufukları” eserlerinden bazılarıdır.

9) Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yusuf Ziya Ortaç
- B) Faruk Nafiz Çamlıbel
- C) Orhan Seyfi Orhon
- D) Halit Fahri Ozansoy
- E) Enis Behiç Koryürek

İstanbul Üniversitesi Felsefe bölümünde okumuş, öğrenimi sırasında halk edebiyatına karşı ilgi duymaya başlamıştır. Şiirlerinde yer yer Anadolu halk motiflerini işleyen sanatçı; içten, duygulu memleket şiirleriyle tanınmıştır. Anadolu halk kültürünün, folklorunun öğrenilmesi için çalışmalar yapmıştır. Aşık Veysel’i edebiyat dünyasına kazandıran kişidir.

10) Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Kutsi Tecer
- B) Kemalettin Kamu
- C) Faruk Nafiz Çamlıbel
- D) Ömer Bedrettin Uşaklı
- E) Arif Nihat Asya

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net

E | canlı
dershane
.net